

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Omagiul Ardealului la mormântul lui Take Ionescu

La masa, care a urmat după
parastasul solemn săvârşit alai-
deri la mormântul ilustrului băr-
bat de stat T. Ke Ionescu, d. l
IULIU MANIU a rostit o impresio-
nantă cuvântare, spunând în re-
sumat următoarele:

Foarte impresionat de fram-
tejea sufletescă a zilei de azi
şi dânc mişcat de gândurile
foarte cuprinse în prefaţa pro-
moasele discursuri pronunţate, vin
să mulţumesc aceluia, care au
organizat comemorarea pioasă de
astăzi precum şi tuturor, cari
prin prezenţa lor şi prin discursu-
rile lor au contribuit la mă-
reţia solemnităţii acesteia.

Nu vreau să pronunţ un dis-
kurs de obituvară, deoarece cred
că ar fi o impietate faţă de ziua
de azi, dacă s'ar lăsa curs cu-
vântărilor cuprinzând preocupări
mici zilnice, când ziua de azi e
chemată să ne ridice în sfere mai
înalte sufletesti.

Naţiunile se întemeiază şi se
perpetuază prin tradiţiile lor.
Dar precum faptele zilelor se
prezintă prin activitatea oame-
nilor reprezentativi ai neamului, tot
aşa tradiţiile lui ni se înfăţişază
prin oamenii mari ai trecutului.

Dator fiind să cultivăm şi să
invocăm marile tradiţii, suntem
nevoii a ne reaminti personal-
ităţile hotărâtoare, de a căror
activitate se leagă şi marile
noastre tradiţii.

Desigur, cele mai strălucite
întâmpări ale trecutului nostru
sunt cele petrecute în legătură
cu realizarea unităţii noastre na-
ţionale, iar personalitatea hotărâ-
toare, de care se leagă întâm-
păritele acestui mare trecut apro-
piat este aceea a în vecl neul-
tatului Take Ionescu.

Nu mi aşta îndreptăţirea de

a vorbi în numele întregului
neam, dar pot găsi în numele
partidului naţional şi în tot cazul
în numele întregului Ardeal şi
Banat, şi folosesc acest prilej spre
a aduce, în numele acestora, tri-
butul pioasei recunoştinţe mare-
lui bărbat de stat Take Ionescu.
Inşă nu e de ajuns a aduce recu-
noştinţa noastră celui dispărut, ci
trebuie să cultivăm şi să înfăptuim
marile lui idei. Trebuie să facem
ca în cursul neîncetat al pro-
păşirii naţionale, zica de mâine
să nu fie inapoi a celei de ieri şi
sunt sigur că solidaritatea desă-
vârşită a partidului naţional,
puterea lui de muncă şi spiritul
lui de jertfă depusă în serviciul
altreismului naţional, dovedit şi
prin prezenţa d-vo astăzi de nume-
roasă azi, va face să se adauge
zi cu zi fapte mari la comora bo-
gată a tradiţiilor naţionale şi
vom preamări în acest mod me-
moria marelui dispărut. (Apăuze
frenetice, ovăşi).

Comitetul organizaţiei locale a P. N.

Membrii comitetului orga-
nizaţiei locale şi judeţene
a Partidului Naţional din
Braşov sunt invitaţi să se
prezinte poimâine Joi, pre-
cis la ora 6¹/₂ seara la Cer-
cul de studii din localul zia-
rului „Gazeta Transilvaniei“.

La ordinea zilei chestii
importante.

Biroul.

Lucru mare....

Vineri va avea loc la Bucu-
reşti şedinţa comitetului pentru
sărbătorirea celui mai mare om
din lume: a d-lui Ionel I. C.
Brătianu.

În vederea acestui eveniment
de importanţă mondială, pe
lângă cei vreo cincizeci mem-
brii ai comitetului „sunt rugaţi
— scrie „Viitorul” — să ia
parte neapărat şi toţi d-nii pre-
şedinţi ai organizaţiilor din
toată ţara ale partidului liberal,
iar, în caz de împiedicare de
participare, persoanele desem-
nate să îl reprezinte“.

Şi să nu se uite un lucru:
e vorba numai de o simplă şe-
dinţă în vederea sărbătoririi d-lui
Brătianu. Ce va fi deci atunci,
când va avea loc marele eveni-
ment, dacă numai la constă-
tirea în vederea lui e „rugat
să ia parte neapărat” alăta a-
mar de sobor şobolănesc, care
va călători, după obiceiul pământului,
pe contul statului!..

Atunci, când cetăţenii ţării
au plecat pe cheltuielile lor, din
sărăcia lor, la intrarea din
Bucureşti a opoziţiei unite, pen-
tru ca să-şi spună durerile, să
spună că-i sugrumă nedrepta-
ţi şi înfrângerea şi că-i omoară
mizeria şi scumpetea — au fost
puşi jandarmii la poduri ca să-i
oprească. Atunci miliţia — plă-
tită special cu diurne din punga
statului — a primit ordina să în-
chidă străzile Capitalei pentru
cei-ce vroiau să meargă la in-
truire.

La toamnă însă când va avea
loc sărbătorirea sfînxului din
fruntea partidului în care s'a
pogorit la Bacău Duhul sfînt
(cum a declarat-o senin d-l Bră-
tianu) — porni vor împinse la
ordni, cete de cetăţeni, tele-
grame de felicitări, pentru ca
să se împlinescă minciuna:
să se facă aparenţa că Datai-

lama are aderenţi şi credincioşi
într-o ţară, unde toţi îl hulesc!..

Se vor împărţi atunci bilete
gratuite pe căile ferate şi se
vor împărşia şi cheltui bani
cu drumul. Căci, — fie visteria ţării
cât de secătuită, — Dataiama
trebuie sărbătorit. Piară tot, ţara
întreagă să piară; — dar să tră-
iască numai dinastia Brătianu!..

„Discreditarea organelor statului“

Asfel numeşte oficiosul gu-
vernului opera opoziţiei unite,
care preţide şi luptă ca insti-
tuţiile de stat să-şi facă datoria
pentru care au fost întemeiate
şi să fie scoase din luptele de
partid. Vina pe care o are gu-
vernul şi partidul liberal e a-
runcată deci în spatele opozi-
ţiei unite.

Oficiosul brătienist are în-
drăzneala să afirme că opoziţia
amestecă aceste instituţii în
politica de partid. Alăta sfidare
şi lipsă de bun simţ nu se poate
închipui decât din partea libe-
ralilor, cari cred că prin min-
ciună poţi acoperi adevărul fap-
telor petrecute.

Căci dacă „Viitorul” vrea
cu tot dinadinsul să inventeze
şi să stabilească „opera nega-
tivă” — după cum o numeşte —
a opoziţiei unite şi „discredita-
rea”, din partea acesteia, a in-
stituţiilor de stat, i-se cer în
primul rând dovezi. Alfel toate
afirmaţiile acestui ziar se reduc
la ceea-ce, natural, trebuie să
fie: calomnie.

Spune anume oficiosul Bră-
tienilor că armata, jandarmeria
şi administraţia sunt calomnate
şi discreditate de opoziţie, prin
faptul că sunt amestecate în
luptele de partid.

Aşadar opoziţia a făcut din
oameni ai armatei complici ai
furtului de urne? Şi tot opo-
ziţia a scos armata şi a bari-
cadat străzile Bucureştilor, pen-
tru ca să împedice manifesta-

ţiile pacifice ale cetăţenilor
ţării? E opoziţia de vină că
jandarmii bat şi snopesc după
bunul lor plac nu numai pe ce-
tăţenii simplii ci chiar şi pe
reprezentanţii lor în parlament?
Iar dacă în administraţie se
descopere alăta necinste şi jaft,
este de vină opoziţia, care cere
pedepsirea viaovaţilor, ori gu-
vernul care, prin anchetele de
musamalizare, îi apără?

Cine compromite deci şi cine
d'screditează instituţiile de stat?
Opoziţia, care cere îndreptarea
lor, ori guvernul care din aceste
instituţii ale statului a făcut or-
gane de apărare ale intereselor
partidului liberal?

Răspunsul nu-l dăm noi, căci
ii spun acte şi fapte petrecute,
în faţa cărora se sfulberă com-
plexul minciuna şi calomnia,
armele de predilecţie ale parti-
dului Brătienilor.

„Mica înţelegere a Presei“

Constituirea comitetului român
de acţiune.

În seara zilei de 18 Iunie a.
c., în urma invitaţiunii d-lui N.
Dianu, directorul Presei şi Pro-
pagandei, de pe lângă „Ministe-
rul de Externe s'au întrunit la
locuinţa d-sale un mare număr
de ziaristi profesionişti printre
care mai toţi directorii ziarelor
din Capitală, reprezentanţii so-
cietăţilor de presă precum şi
câţiva corespondenţi ai ziarelor
străine de la noi.

Un acord unanim s'a stabilit
asupra necesităţii unei colabo-
rări mai strânse a presei din
cele trei ţări ce compun Mica
înţelegere, pentru procurarea pe
de o parte de avantajii profesio-
niale, pe de alta pentru a u-
şura schimbul reciproc de in-
formaţiuni şi a orienta mai bine
opinia publică din fiecare ţară
asupra problemelor din celelalte
două ţări aliate, aşa în cât la
înţelegerea politică a oamenilor

Pedagogul român

Un discurs nepublicat dar rostit al directorului + Virgil Onişiu.

În cadrul măreşelor serbări
ale jubileului liceului „Andrei
Şaguna” se va desvâli şi mor-
mântul neuitatului director V.
Onişiu, decedat acum 10 ani,
ridicat ca prinos de recunoştinţă
din partea foştilor elevi, colegi
şi prieteni ai defunctului.

În ajunul acestei serbări de
recunoştinţă mişcătoare ne îm-
plănim o ploasă datorinţă faţă
de ilustrul descăl român, fost
pe vremuri colaborator al zia-
rului nostru, să publicăm o parte
din impresionantul discurs pe
care l-a rostit la încheierea anu-
lui şcolar al liceului ortodox din
Braşov, în ziua de 27 Iunie v.
1904, adevărat acum 21 ani, care
nu a apărut în „Anuarul” liceu-
lui şi pentru care directorul V.
Onişiu, în urma unui denuş fă-
cut, a fost tras în cercetare dis-
ciplinară de guvernul maghiar
de pe vremuri.

Acest discurs rostit în faţa su-
telor de elevi şi părinţi întruniţi
în sala festivă a liceului, ca-

racterizează mai mult ca orice
altă apreciere, concepţia înaltă
pe care a avut-o defunctul di-
rector despre chemarea peda-
gogului român, înfăţişată sau-
bire pentru neamul său ţatât de
oropsit şi măşter tratat de stăpâ-
nitorii zilei şi curajul de a-şi spune
convingerile sale neclintite.

Iată părţile mai însemnate ale
acestui discurs, care a impresio-
nat pe vremuri până la lacrimi
quiditorul distins şi numeros:

Pedagogia naţională română.

„...Cum aria pedagogică trebuie
să fie individuală în genere, —
un lucru peste orice îdoisală,
— urmează dela sine, că ea
trebuie să fie şi naţională adevă-
tă să fim seamă în munca educa-
ţiunii de tipul specific naţional,
care este intrupat în firea fie-
cărui elev al său.

Fiind pedagogia practică o
artă, este numai firesc, dacă l-se
impune a fi naţională; este deci
numai firesc, dacă noi Românii

ridicăm postulatul unei pedago-
gii naţionale române. Căci toate
artele îşi au tipul lor naţional
după popoarele pînă cari ele
s'au creat şi iarăşi fiecare po-
por consideră ca culmea stă-
ruinţelor sale în artă, ţinta de-ai
împinse acesteia stampila spe-
cifică a individualităţii sale et-
nice, adevărat pe scurt ai da:
un caracter naţional propriu şi
original. Iar că acest caracter
specific şi propriu, prin care
popoarele se deosebesc într'o-
laltă, există, asta o ştie toată
lumea, o ştie şi acel Bulgar din
sec. XIII, care dând o descriere
zoomorfică a popoarelor înve-
cinate a zis: Bulgarul e bou,
Greul e vulpe, Sărbul lup, Ua-
gural panteră, şi Românul pisică.

Pe cât de justificat este a se
vorbi de o pedagogie naţională
în genere şi în special de o
pedagogie naţională românească,
pe atât de adevărat este, că
această chestiune la noi nu este
încă clarificată în deajuns.

S'a vorbit la noi mult şi bine
despre o „educaţiune naţională”
în acel înţeles, că se fixa drept
problemă a creşterii iubirea de
neam, de limbă, de tradiţiuni na-
ţionale, scurt cultivarea unei vil-

conştiinţe naţionale. Acest pos-
tulat rămâne veclnic şi neşirbit
şi îndreptăţirea lui este de o e-
videnţă axiomatică. Dar aceasta
este numai o parte din noţiunea
pedagogiei naţionale; despre o
altă parte a ei neglijaţi până
acum voiu să vorbesc de astă-
dată.

O individualitate etnică, un
popor, formând un tip aparte şi
bine distinct de acela al altor po-
pore, se compune din o serie
de însuşiri fizice, psihice şi
morale, într'un anumit grad de
amalgam, întocmai aşa ca fiinţa
specifică a unui individ singu-
ratic, a unui singur om.

Colectivitatea aceasta tipică
fiind obiectul muncii educative
a pedagogului practic, el se află
în aceeaşi situaţie, ca şi faţă cu
complexul sufletesc individual al
unui singur elev.

Complexul însuşirilor poporului român.

Urmează deci, că dacă e să şi
exercite educaţia puterea sa ni-
velatoare şi nobilitatoare asupra
obiectului de educat, pedago-
gul trebuie să cunoască cât se
poate de bine acel complex de
insuşiri fizice, psihice şi morale,

cari constituie fiinţa aceluia obiect.
În cazul nostru deci primul pos-
tulat al pedagogiei naţionale
române este: *trebuie să cunoaş-
tem complexul de însuşiri fizice,
psihice şi morale, cari consti-
tue tipul poporului românesc în
genere, a celui dela noi în spe-
cial.*

Iată prima greutate, pe care
analizându o mai deaproape, ne
vom convinge, că încă nu am
trecut cu pedagogia noastră na-
ţională nici peste prima şi cea
mai elementară premisă a ei.

Tipul fizic, psihic şi moral
al poporului român! Este el
fixat? Suntem noi cu toţii de
acord asupra acestui tip? S'au
făcut încercări de a-l fixa. Dar
încercările s'au făcut sau uni-
lateral, sau eronat, fapt e că nu
suntem azi de comun acord încă
asupra acestui tip.

Şi e un lucru din cale afară
anevoios să fixăm acest tip,
câtă vreme obiectul observa-
ţiunii este identic cu subiectul
observator. Avem să ne caracte-
rizăm cala şi obiectiv noi pe
noi, este cazul cel mai greu de
observaţiune dintre toate câte
cunoaştem în ştiinţă. Preocu-
păţi chiar înconştiente, afec-

de stat să corespundă o înțelegere a presei.

Înfiptuirea acestui deziderat s'a văzut posibilă în gruparea într-o „Mică Înțelegere a Presei” a reprezentanților presei din cele trei țări.

Un comitet de inițiativă s'a constituit imediat cuprinzând tot ce presa română are mai de seamă, oferindu-se președinția, în aprobările unanime, d-lui *Constantin Mille*. Un comitet executiv a fost de asemenea ales, care să păzească la lucrările de organizare propriu zise.

După câteva discuții contradictorii, constătuirea a luat sfârșit prin trimiterea a două călduroase telegramme presei cehoslovace și iugoslave, prin care, făcându-li-se cunoscut cele hotărâte, au fost rugați a trimite reprezentanții pentru o constituire, din ale cărei debateri să ia naștere „Mica Înțelegere a Presei”.

Comitetul român a propus ca loc de întrunire *Sinaia* și ca dată *15 August*.

D. ministru Duca a binevoit să primească președinția de onoare a comitetului, iar ca membri de onoare au fost aclamați atașajii de presă și legațiunilor iugoslave și cehoslovace de la noi.

Pelerinaj la Ierusalim

La toamnă, prin 15—20 Septembrie, se va organiza, sub conducerea I. P. S. Mitropolitului *Dr. Nicolae Bălan*, un pelerinaj la Ierusalim. Pentru cei ce doresc să ia parte, Consistorul arhiepiscopozal publică următoarele amănunte informative:

Călătoria se va face de la Constanța la Iaffa, portul Ierusalimului, cu vaporul (împărțit la Traian) al serviciului maritim român, pe lângă următoarele prețuri: 70 locuri cl. I cu 15 mil și 40 locuri cl. II cu 10 mil, cu mâncarea pe vapor; 120 locuri cl. III cu 3000 Lei, fără mâncare — dus și întors. Călătoria de la Constanța la Iaffa și înapoi va dura 10 zile, cu o oprire de 2 zile la Constantinopol, iar vizitarea locurilor sfinte va ține vreo 5—7 zile. La această sumă se vor adăuga cheltuielile de întreținere în Palestina, cât și de la vizitarea locurilor sfinte. Privitor la aceste cheltuieli s-au cerut informații dela locurile

competente. Înăfă ce se va primi răspunsul, va fi comunicat celor interesați, pentru ca fiecare să se poată pregăti cu amele necesare. Pentru călătoria pe C. F. R. până la Constanța se va cere acordarea unei reduceri de 75%.

La acest pelerinaj se admit intelectuali și popor, bărbați și femei, în numărul limitat mai sus. Cei ce doresc a lua parte la acest pelerinaj, să se anunțe cât mai urgent la părintele *Virgil Nistor*, *secretar consistorial în Sibiu*, de unde se vor da, la cerere, orice informații.

Fiind numărul locurilor foarte redus, este de dori ca anunțările să se facă mai curând, căci admiterea se va face în ordinea anunțării.

Intracât vor permite împrejurările se va face dela Iaffa o călătorie și până la Cairo și Alexandria, în Egipt.

Serbările liceului „Andrei Șaguna”

Diferite avizuri și comunicări.

Bilete pentru banchet și festival. Incepând de mâine, Miercuri, se pot lua în primire bilete pentru banchetul de Duminică d. a. (tacâmuri la 150) și bilete pentru festivalul de Duminică seara, ora 8 în sala „Apollo”. Prețul biletelor de intrare: balcon lei 100, loc rezervat lei 80, Stal I lei 60, Stal II lei 40, loc de stat lei 20, elevi lei 10.

Retnarea rămășițelor pământești ale directorului Virgil Onișiu în Cimitirul din Groaveri are loc mâine, Miercuri, la ora 7 seara Formarea cortegiului în fața bisericii Sf. Nicolae.

Pantru monumentul V. Onișiu s'au mai făcut la direcțiunea liceului următoarele contribuții: I. P. S. S. Mitropolitul *Dr. Nicolae Bălan* lei 1000, prof. *Dr. Ioan Mîna* lei 1000, d-l și d-na *Dr. N. Ioanș* lei 500, d-l *Tuliu*, farmacist lei 500, *Dr. T. Dragomir* lei 500.

Cețiți și răspândiți:
„Gazeta Transilvaniei”
cel mai vechi ziar românesc

Festivitățile jubilar ale liceului „Andrei Șaguna”

Programa generală

1. *Sămbătă în 27 luna* (preseară), în fața liceului dela ora 7—8 serenadă, orchestră.

La ora 8 seara:
G. Dima: „*Inn festiu*”, cor de bărbați executat de actualii și foștii elevi ai liceului cu acomp. muzicii militare Vânătorii de munte Bat. II.

Salutul unui elev.
Răspunsul directorului, *Dr. Iosif Băga*.
„*Gaudeamus igitur*”, cântat de actualii și foștii elevi, cu muzica militară.

2. *Duminică în 28 luna* începând dela ora 8 dim., serviciu divin și parastas la toate bisericile ortodoxe.

La ora 10 a. m. sfințirea și desvălirea monumentului *dir. Virgil Onișiu în Cimitirul din Groaveri* cu următorul program:

Col. I. Vlăduță: „*Inn sacru*”, cor mixt, executat de corul mixt al liceului, cu muzica militară.

Discurs comemorativ ținut de prof. *Axente Banciu*.
G. Dima: „*Deșteaptă-te române*”, cor de bărbați, executat de foștii și actualii elevi.

La ora 11 dim.: *ședința festivă* în fața liceului.
Fr. Schubert: „*Pax vobiscum*”, executat de corul mixt al elevilor cu orchestra orașului.

Discurs festiv din partea I. P. S. S. Mitropolitului *Dr. N. Bălan*.
Alle discursuri.

S. Iadasohn: „*Inn de mulțămint*”, executat de corul mixt al liceului cu orchestra orașului.

Cuvânt de mulțămint de *dir. Dr. I. Băga*.
G. A. Dinicu: „*Garofila*”, potpouriu executat de orchestra orașului.

După ședința festivă, vizitarea *Expoziției lucrărilor literare, științifice și artistice* ale profesorilor și ale foștilor elevi și a *Expoziției de pictură* a prof. Valeriu Maximilian și a elevilor liceului din cl. II al liceului „A. Șaguna”.

La ora 1 1/2 p. m. *banchet* pe terasa și promenada restaurantului „Transilvania”.

Incepând dela ora 4 d. a. **SERZARE POPULARĂ** în fața liceului „Andrei Șaguna”, cu concursul muzicii militare.

La ora 8 seara: **Festival** artistic în sala *Teatrului Național* (Apollo) cu următorul program:

1. N. Popovici: „*Sfântă zi*”,
G. Dima: „*Hai în horă*”,
coruri de bărbați, executate de corul foștilor elevi.

2. Conferență: *Gh. Bogdan Dăscă*, prof. univ., asupra profesorilor liceului.

3. Declamație de d-l *Ovid Popovici*, fost elev al liceului.

4. a) G. Puccini: „*Ch gelida mattina*” din op. *Bohema*,
b) *Doine*, executate de d-l *I. Indrieș*, cântăreț de operă, fost elev al liceului.

5. Declamație de d-l *I. Vestea*, fost elev al liceului.

6. *Solo de vioară* de d-l *A. Covrig*, acomp. la piano de d-l *Lazar Liv*, foști elevi ai liceului.

7. a) Verdi: „*Credo*” din op. *Orhelo*,
b) G. Dima: „*Groza*” (baladă), executate de d-l *Dr. T. Olariu*, cântăreț de operă, fost elev al liceului.

8. G. Dima: „*Cantata*”, cor mixt în 6 părți cu Solo și orchestră, executat de corul mixt al liceului cu acompaniamentul orchestrei orașului. Solul va fi susținut de d-l *I. Indrieș*.

Dirigent: prof. *N. Oancea*.

Două membre de onoare ale Academiei Române

Academia Română, în urma următoarei propuneri făcute de d-l *N. Iorga* și semnată de 16 membri, a ales în ședința plenară de la 11 luna, ca membră de onoare a Academiei, pe d-na *Contesă de Noailles*:

D-na de Noailles, născută *Brâncoveanu*, din sângele *Bibescilor*, e considerată ca unul din cei mai mari poeți ai Franței și Academiei din Bruxelles l-a făcut de curând o primire solemnă.

„Crescută de mică în streinătate, de o mamă greacă și căsătorită cu un francez, ea nu poate fi făcută responsabilă pentru împrejurările vieții sale au îndepărtat-o de o literatură, care l-ar fi făcut glorie. Criticii recunosc însă în scrierile d-nei de Noailles spiritul rasei noastre.

„Declarațiile, pe cari le-a făcut, că se simte legată de rasa mamei sale, nu se poate opri de a vedea în ea un viștar al popoului nostru.

„O propunem ca membră de onoare a Academiei Române”.

În aceeași ședință, a fost aleasă membră de onoare d-na *Elena Văcărescu*, după următoarea propunere semnată de opt membri ai Academiei.

„Subsemnații revem onoare a propune ca membră onorifică a Academiei Române pe d-na *Elena Văcărescu* — distinsa scriitoare, care atât prin opera ei cât și prin muzica depusă în streinătate aduce servicii prețioase țării și prestigiului ei”.

11 Iulie a. c.

Mare eveniment artistic la Teatrul Național

Turneul celebrei dansatoare

Floria Capsali

O singură reprezentație.

Dr. Alexandru Dobrescu
medic dentist

consultează de aici înainte între ora 11—1 și între 3—6 d. a., Șrul Inului No. 3) 442 9—

ființa înăscută, ambiția națională etc. etc. ne întunecă vederea și astfel se creează o gamă întreagă de preliase tipuri ale poporului românesc, cari au răsarit toate din judecăți mai mult sau mai puțin preocupate.

Străinii?! Ce-i arde pe străini de o judecată obiectivă asupra noastră? Și în cele mai multe cazuri ei ne judecă fals sau fiindcă ne iubesc sau fiindcă ne cunosc prea puțin.

Cu un cuvânt este încă o problemă a viitorului, fixarea definitivă și detaliată a tipului ființei Românilor, fără de care pedagogia națională este lipsită de chiar primul ei punct de mănecare.

Cu toate acestea asupra unor însușiri obștești ale neamului nostru, am ajuns cât de cât a avea vederi identice. Dintre însușirile acestea, bune și rele, îmi dau voia a reține câteva și dacă voiu să scriu cevași mai nereserwat asupra celor rele, este nu că mi iubesc neamul mai puțin decât acele, cari vor să ignoreze relele noastre moștenite, ci că doresc, ca ele cu o zi mai curând să se îndulcească, să se corecteze prin munca mare a pedagogiei naționale.

Câteva însușiri obștești.

Românul se caracterizează, d-lor, prin aceea ce zice *Latinus mens sana in corpore sano*: minte sănătoasă în trup sănătos. Craniul, mușchii, scheletul, nervii și organele vieții fizice în ge-

nere la Român sunt pline de vigoare și ofer cea mai sigură bază pentru miata sănătoasă ce-l împodobește. Înăzestrat astfel cu un trup viguros și rezistent, Românul este cel mai rezistent și cel mai inteligent de la fire dintre toate popoarele cari locuiesc cu el și pe lângă el; să fiu bine înțeles: nu cel mai instruit, nu, el bietul e cel mai puțin instruit poate, dar replet: este cel mai inteligent de la fire. El observă exact, pricepe ușor și servit, judecă clar și corect, e cumpănit și prevăzător. Iată un teren bogat pentru pedagogia națională, iată o muncă relativ ușoară, pentru că are de a face cu un element intelectual atât de fecund pentru învățatură.

Defecte.

Defectele principale ale Românilor sunt în moralul lui, acest produs al unor factori seculari de suferințe, de nedreptăți, persecuții, umiliri și închinării.

El e timid și neîncrezător, și — în deosebi față cu străini — nu-și face mulți scrupuli de a fi îmbumbat și chiar nesincer. Oh, și cum ar putea fi alif? Ei, care a fost totdeauna cel mic și cel strivit, cel neîndreptățit și cel huiduit — el, care și-a făcut sinteza experiențelor seculare în vorba din bătrâni, că „*dreptatea umblă cu capul spart*” și *capul plecat sabia nu-l taie*, — el a trebuit să devină timid, neîncrezător în alții, prea puțin

conștiu de drepturile sale și deci umil.

Tot trecutul cu împărțirile sale seculare ne explică, de ce Românul nostru este invidios și certăreț, de ce vrajbo, această vorbă importată la noi de la Slevi, a ajuns să exprime o noțiune azi specific românescă.

Inăsușirile înăscute nu se prea pot schimba prin creștere, dar înșirile contraze, deprinderile agonizante se pot modifica prin o educațiune rațională. Iată de ce nu mă tem că o pedagogie cât de neromânească va ruina v'odată inteligența firească a Românilor și iată de ce sper și aștept de la o pedagogie românească națională, ca printr-o lucrare sistematică și rațională să curețe sufletul Românilor cât de cât de buruiana rețelilor deprinderi morale ce a contractat în secolii de urgie și pe cari le-a păstrat drept tristă suvenir și în zilele mai senine de azi.

Care va fi deci problema specifică a pedagogiei naționale române?

Cu cât inteligența firească a Românilor îi înlesnește pedagogului român munca de învățământ, cu atât mai greu i se împune lui sarcina, ca pentru stărpirea rețelilor deprinderi morale contractate după vremuri, să lucre după un plan binechibzuit, sistematic întocmit și artistic executat.

E clar, că acest plan sistematic nu se poate întocmi, decât după ce ne vom fi fixat în

definitiv tipul Românilor nostru cu toate calitățile și toate defectele lui.

Dar și până atunci pedagogul român, — și sub pedagogii români înțeleg și pe părinții cu adevărat inteligenți, — va trebui să lucreze din răspuțeri și cu tact ca scâderile morale tipice ale neamului nostru, relevate mai sus și în deosebi recunoscute, să se corecteze prin educație.

Pe lângă leacul universal al pedagogiei moderne, leac indispensabil și de efect în toate cazurile mai grave de educație, care este: *exemplul viu al educatorului*, ca e va trebui să se creeze întâi pe sine într-o personalitate energică, rezolută, conștie de sine și de drepturile sale, neîntimidabilă și iubitoare de adevăr, — zic, pe lângă acest leac universal, indispensabil socotesc, că or trebui să se țină îndeosebi seamă încă de următoarele lucruri:

Sistemul intimidării.

Pedagogul român trebuie să rupă odată și pentru totdeauna cu sistemul *intimidării*. Odrăsele tinere ale neamului nostru în genere sunt atât de modeste, sfioase și chiar timide, încât un sistem de intimidare la noi, se presintă ca brutalitate și în același timp ucide ori-ce emancipare sufletească, ori-ce întărire a conștiinței de sine, — lucruri, mai cu seamă la noi, indispensabile.

Postulatul acesta nu se poate accentua în deajuns la noi. Căci pe cât de firesc este el, pe atât de puțin se observă în practica familiilor și a școalelor noastre. Cauza este dublă. Întâi, că stăm cu toții, părinți și dascăli, sub presiunea mediului în care mare parte am crescut și ne-am dezvoltat. Iar mediul acesta în țara noastră are ca principiu de viață *intimidarea*, intimidarea la noi este sistem atât în școală cât și în viața publică. Nimic mai firesc: deci, dacă facem și noi la noi acasă și la noi în școală, cum vedem că se face pretutindeni în jurul nostru și cum s'a făcut și cu noi la timpul său. Este o deprindere pedagogică moștenită și împusă de mediul ce ne impresionează. Una. Și mai este un moment psihologic, care dificultează părăsirea sistemului de intimidare în pedagogia românească. Multă, puțină, cât o fi, dar avem și noi dascăli și părinți o doză de energie, de putere, de voință, care vrea să se afirme, mediul vieții publice în care trăim, în cele mai multe cazuri nu ne lasă să ne afirmăm în afară această energie, dar în fine ea trebuie să se manifeste undeva cumva, și astfel se întâmplă în cele mai multe cazuri că această energie înăbușită se descarcă cu toată furia sa elementară acolo, unde nu-l se ofere aproape nici o rezistență, adică în școală și în familie, față de copii, pe cari avem dorința a-i crește. Iată de ce ziceam, că pe

Expoziția de pictură

de prof. Maximilian dela licențiu „A. Șaguna”.

Ei, din birou am pornit
acasă în Schel; în dreptul lice-
ului „A. Șaguna” am văzut câl-
va domni cari urcau scările.
M'am luat și eu pe urma lor,
urcând la al doilea etaj în sala
de desen unde se află instala-
tă expoziția d-lui Maximilian.
De cum am intrat în clădire o
multime de scări erau pe cori-
doare pe care erau cocoși niște
zugrăvi, cu bîdinele în mîni
dînd zor să vîruiască pereții
pînă la prof. Părintele profes-
or D-r. Iosif Blaga, ca un tî-
năr de 30 ani, alerga încococe
și încolo dînd ordine oamenilor
de serviciu. Căpiva profesori îl
ajutau. Dintr'o sală mărginașe
se auzea corul, care făcea re-
petiții, condus de bagheta d-lui
maestru Oancea. Pînă să soses-
că, pîlcuți, pîlcuți de elevi de
școală plini de veselie, coborau
scările vorbind de cele văzute
la expoziție:

— Bine e tabloul: criza de
Tutun din Ardeal în 1917 —
Nici Strigoi de pe poezia lui E-
mînescu nu sunt mai pre jos!

Pînă urcai câteva zeci de
scări, pînă admirai tablourile
bărbaților mari ai românismului,
ce sunt atîrnate pe galerii, tre-
cu un stîr de ceas. În fine,
mă văzui în fața camerii, pe ușa
căreia sta o reclamă făcută tot
de profesorul Maximilian care ară-
ta că am sosit. Găsiți pe maes-
tru pe un scaun la o masă de
brad numerotînd un catalog. Mă
primi cu multă amabilitate apoi
cerîndu-mi voia să apăs să exa-
minez tablourile expuse.

Cei patru pereți sunt tapetați
cu tablouri în număr de 400,
aranjate simetric în ordine cro-
nologică. Înaltate de a intra în
amăunț mă gândii la munca
depasă în aceste tablouri, ma-
terialul și cheltuiala cu drumu-
rile făcînd dintr'o parte intră-
ta a țării spre a celege peisajii și
vederi, pe cari să le expue pe
pînză spre a le reda locuitorii
lor Brașoveni.

După ce m'am aruncat o pri-
vire generală peste întreg salo-
nului, am intrat în amăunțe
cîntînd a pătrunde cât de mult
în sufletul artistului. Pe perețele
dinspre vest sunt expuse tablo-

uri—carcaturii, bîce reușite, cari-
ți provoacă rîs mai cu seamă că
pe câteva sunt persoanele ce se
vîd zilnic. Aci am zămbit și m'a
dispus bine. Pe perețele din-
spre Nord sunt peisajii și căte-
va fantazii foarte bine reu-
șite. Sunt două vederi la mare,
bine nuanțate de nu mai satură
ochii privindu-le. Totul e bine
și frumos. Vreo cincizeci de ta-
blouri sunt vîndute la persoane
bine cunoscute din oraș, cari
s'au grăbit să încurajeze pe tî-
nărul artist ce promite mult.

Maestru, care mă însoțea dî-
ndu-mi explicație la ceiace nu
pricepeam, îmi zise:

— Vezi ce vizitatori am? Mă
mult școlari. Nu înțeleg de ce
nu vin oameni serioși?

După ce îmi mai făcu câteva
întîme destăinări, mă parăsi,
căci veniseră două româncuțe din
Schela de mîna cu niște fetițe
de școală, spre a le da și lor
ca și mie — celeștrile necesare.

De aci am pornit-o în sala de
conferințe unde se anunșase cu
o conferință prof. bucovinean
dr. Topa. Din cauza lipsei de au-
ditor oratorul s'a văzut nevoit să-
amîne conferința pînă la anul,
cînd va veni din nou la exor-
sie; orașii noștri nu prea e
dornic de nouștri. Dar să te
ferească Dumnezeu să-și auzi vor-
bind, cînd nu s'ar anunșă vre o
coterință timp de un an.

De cum eșii din liceu, un
domn ce sta pe scări, începe
să-mi arate tribunele și stă pînc
se înțegu în pîmînt. Cînd îl
întrebai de a vizita expoziția îmi
răspunde:—Nu prea sunt amator
de pictură. Îmi place mai bine o
petrecere, cu multă lume, gîlă-
gie, să te simți în grămadă, să
simți viața. Expoziția cu mono-
tonia ei te plictisește...

M'am despărțit foarte mîhnit
de acest tînăr, ce mă provoca-
se a vorbi fără a mă cunoaște
gîndind la artistul de sus, ce
și-a pus speranța în aprecierile
și ajutorul public.

Din parte mi o singură rugă-
minte așii avea de făcut publi-
cului Brașovean: Să viziteze ex-
poziția profesorului Maximilian
cel pușin de carozitate, încura-
jîndu-l. Astăzi, mai mult ca ori-

cînd avem nevoie de talente
și oameni muncitori; de nu-și știm
aprecia urmează deogustul de
lucru și... delăsarea. Deci, să
arătăm că știm aprecia ceiace
trebuie apreciat.

Ioan Popescu — Costești.

CINEMA APOLLO

Azi, Marți 23 Iunie

MALVA

cu Lya de Patti.

În zilele de 24 - 25 - 26 Iunie

O noapte de carnaval

Mare dramă de societate în
6 acte, cu Nathalia Komanko, N
Kolline Lisenko.

Casa de vânzare în Schel.
Apartament liber la
cumpărare. Adresați-vă:

Advocat MOROIANU

560 2-3 Tg. Florilor 12.

Prețurile deosebit de urcate ale cafelei verita-
bile ne-au făcut să încercăm dacă nu cumva

CAFEAUA MALZ

introdusă și atât de apreciată în țările din vestul
Europei ca aliment, poate fi introdusă și la noi.

Prin urmare ținem în depozitul nostru din berăria
dela Dârste la dispoziția publicului cafeaua MALZ,
proaspăt prăjită pentru prețul de 25 lei 1/2 Kgr.
Rugăm on. public să facă o încercare, avînd noi
convîngerea că acest surrogat, înlocuiește în mod
convenabil, mai hrînit, și mai estin alte soiuri
de cafea.

Se recomandă spre consumare îndeosebi copiilor.

Cu deosebită stimă

Bodega

Grupul Carol Czell

Strada Vămii No. 17.

559 2-0

Firma G. Orgidan, I. Perșoiu et. Comp. are durerea a anunța înce-
tarea din viață a asociatului lor

GHEORGHE G. ORGIDAN

în etate de 56 ani după o scurtă dar grea suferință.

Înmormîntarea va avea loc Marți, în 23 Iunie a. c., ora 4 d. a.
din paraclisul bisericii Sf. Nicolae în cimitirul acestei biserici.

Odihnească în pace!

Brașov, 22 Iunie 1925.

Nro. 11544/925.
cons. orăș.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința pu-
blică că magazia și pivnița, a-
parținătoare actualmente la pră-

vălia Șirul florilor 13, în care se
afliă acuma debitul de tutun, s'a
scos din licitația publică din 30
Iunie a. c. și s'a pus la dispo-
ziția prefecturii poliției.

Brașov, la 17 Iunie 1925.

562 1-1 Consiliul ordșenesc.

Ministerul Justiției Comisiunea de naturalizări.

Conform art. 22 din legea pri-
vitoare la dobîndirea și pier-
derea naționalității române, se
publică următoarea cerere de
naturalizare, spre știința acelor
cari ar voi să facă vre-o întîm-
pinare, potrivit dispozițiilor
art. 23 din zisa lege:

Domnule președinte,

Subsemnatul Anton Gareis,
domiciliat la moșia firmei Fre-
deric Czell & Fii — Grupa Carol
Czell din Brașov, Str. Fabriciei
No. 4, am onoare a vă supune
următoarele acte: 1. un act de
naștere conform cărui sunt nă-
scut în 11 Decembrie 1886, 2.
Trei certificate de moralitate prin
care dovedesc că am avut și
am o purtare morală ireproșă-
bilă. 3. Un certificat din partea
prim-procurorului al tribunalu-
lui Brașov prin care se atestă
că n'am fost pedepsit în nici o
cauză penală. 4. Un certificat,
dovedind, că am un venit suf-
icient și că nu sunt avizat la
ajutorul comunei sau statului.
5. Un act notarial într'un exem-
plar prin care am dat declara-
ție în formă autentică. 6. Un
act, care dovedește situația mea
militară.

În baza actelor de mai sus
și avînd în vedere, că mă afl
din 1 Septembrie 1919 în țară,
cu onoare solicit să mi se re-
ducă stagiul de 10 ani de zile
prescris de lege și să mi se a-
corde cetățenia română, obli-
gîndu-mă a mă supune în toate
legilor țării.

Primiți vă rog, Domnule Pre-
ședinte asigurarea perfecte mele
stime și considerațiuni.
562 1-1 Gareis Anton.

cât de firesc este postulatul, ca
sistemul intimidării să se elimi-
neze din casa și școala română,
pe atît de anevolos se poate
pune în practică.

Iubirea de adevăr.

Al doilea postulat al pedago-
giei speciale române va trebui
să fie *cultura cel mai intensiv al
iubirii de adevăr și lupta cea
mai aprigă contra minciunii și a
falsității*. Și aici ca în toate e
de sine înțeles, că persoana edu-
catorului trebuie să fie modelul
viu al elevilor. Un tată sau dă-
căl minciunos zadarnic se încercă
a crește copii, cari să iubească
adevărul. Pedagogul român să
facă pe copilul minciunos să simtă
răceală, înstrăinarea sa înd gîtată
de imoralitatea ce rezidă în min-
ciună și în același timp el să cu-
prîndă cu razele calde ale sim-
patiei, dragostei și protecțiunei
sale părintești pe copilul iubitor
de adevăr, sau pe cale de-a se
desbăra de deprinderea rea se
minciunai. Și în această privință
se reclamă iarăși multă precau-
țiune. Copii să servesc de min-
ciună de obicei, cînd au comis
o faptă punibilă, de ale cărei
consecințe neplăcute sperează
astfel să scape. Pe cât de greșit
ar fi, ca pedagogul să ia min-
ciuna drept bant bun și elevului
să-i succedă astfel prin min-
ciună de-a scăpa de pedapsă,
pe atît de primejdios ar putea
să fie, dacă prin o aparentă și
imediată mărturisire de adevăr,
elevul ar ajunge la același re-

zultat adevărat dacă educatorul a-
cum *drept recompensă*, fiindcă
a spus adevărul, l-ar ierta pe-
deapsa.

O astfel de procedare ar pu-
tea să aibă drept urmare, ca
elevul mai rafinat să spună, cînd
e strîmțorat, căte un adevăr re-
lativ sau aparent, nu din iubire
de adevăr, ci din calcul de a
scăpa astfel mai ușor și mai cu
cinste de consecvențele faptelor
sale rele. În ambele cazuri sco-
pul dorit nu s'ar ajunge. Căci în
cazul prim, elevul are să devină
minciunos, deoarece vede că unde
nu mai e altă scăpare, acolo
minciuna tot îl mai poate scă-
pa, iar în cazul al doilea, nu
va ajunge în viață niciodată
la acea putere morală, ce o ad-
mirăm la bărbații de caracter,
adecă: *să poarte cu demnități
și fără nici o șovărire conse-
cvențele faptelor proprii*. Deci
pedepsirea faptei punibile se îm-
pune în ambele cazuri. Deosebi-
rea va fi numai în grad, în mo-
dul de executare și în atitudinea
educatorului, cari toate nu se pot
fixa, ci depind dela gradul pînă
la care a ajuns el să fie artist
în pedagogia practică.

Manifestarea energiei și conștiinței de sine.

Un al treilea postulat al pe-
dagogiei noastre naționale va fi:
*să dăm prilej ca energia, con-
știința de sine și de drepturile
sale, cari în germen plîpînd, se
afliă în sufletul copilului, să aibă
teren de a se manifesta și a-
firma.*

O cale indirectă spre acest
scop este tractarea amasă și
dreaptă și rezerva educatorului,
de a nu-și impune voința sa și
procesul gîndurilor sale elevului,
ci să urmărească cu pașină tor-
marea și manifestarea acestora
din partea elevilor.

O cale directă mi se pare, că
este a se căuta în conducerea
rașonată a gimnasticii și a jo-
carilor gimnastice, iar în cla-
sele superioare ale gimnaziu-
lui în introducerea schemei *Gim-
nastica* mărește și agerește for-
țele fizice, iar un corp vigoros,
mușchii elastici, mișcări sprîtoase
și ușoare suat condiția fizică a
*energiei psihice, a conștiinței
de sine.*

Jocurile gimnastice cu regu-
lete lor precise și inevitabile
împun jucătorilor datorințe și
le dau anumite drepturi, datorin-
țe cari nu le pot neglija, drept-
uri cari nu se pot călca, dacă
e ca jocul să aibă un rost. Ete
deci pe lângă că agerește fizice-
te, în același timp cultivă senti-
mentul de datorință și afirmă
conștiința de drept în sufletul tî-
nerimii.

Bine alese și rațional conduse,
jocurile gimnastice suat un fac-
tor neprețuit de educație, oferînd
un larg teren de manifestare a
energiei, conștiinței de sine, a
sentimentului de datorință și a
conștiinței de drept din sufletul
tinerimii.

Stărpirea arii, invidiei
și neșafului.

În fine fixez ca al 4-lea pos-

tulat al pedagogiei naționale, lup-
ta de exterminare ce are s'o
poarte ea contra *vrajbei, a cer-
telor răutăcioase* dintre copii
noștri și în contra bazei lor
psihologice, *ura, invidia și ne-
șaful*. Una dintre cele mai grele
probleme! Na pentru — că nu
ar exista proceduri și remedii
pedagogice în contra acestui rău,
dar pentru că răul acesta la noi
este atît de lăpt, încât ofere zil-
nic pîde vii copilor, pîde, cari
contractează ori de a ține pe-
dagogică. Vrajba e în presă,
vrajba e în viața bisericească,
vrajba e între vecii, vrajba e
prea de mare ori în casa între
membrii familiei; dar ce să mai
zici, dacă vrajba se încuibă și
între dascălii aceluiași școale, un
lucru, care la noi nu se numă-
ră între rarități.

De aceea aci, în prima linie,
se cere ca să ne educăm noi
înșine, noi cei mari. Pînă cînd
nu se vor înduici raporturile din-
tre noi în viața publică și pri-
vată — școala nu va putea să
facă aproape nimic în acest
punct.

Curs de dans de Vacanță.

În școala FRANCISC IJAC (Ge-
werbeverein) se va începe la 1
Iulie un curs pentru copii și
la 15 Iulie a. c. un curs pentru
studenții. Înscrierea se poate face
zilnic Str. Castelului Nr. 110

Controlul salariațiilor streini la Brașov

Interesându-ne la Inspectoratul Muncii din loc în ce privește mersul lucrărilor asupra revizuirii salariațiilor streini, ni s-au dat cu multă bunăvoință următoarele lămuriri:

Deși la Brașov comistunea a început lucrările mai târziu, totuși până în prezent au fost revizuiți mai bine de trei părți din cei peste 1000 și ceva de salariații streini din cele patru județe ale regiunii Brașov. Lucrările au fost deocamdată întrerupte și amânate pentru săptămâna viitoare, deoarece d-nii inspector general de Siguranță, Zachiu, și inspector central al Muncii, dr. Popea au fost chemați la București în interes de serviciu, iar d-l inspector Industrial Mihăilescu reținut de lucrări importante. Până la sfârșitul săptămânii viitoare însă, revizuirea va fi terminată.

Intervenții suspecte.

Cu această ocazie d-l inspector al Muncii dr. Popea ne a rugat să facem cunoscut că orice intervenții pentru reveniri asupra hotărârilor luate de comisione, precum și stăruințele prin biletele și telefon sunt de prisos.

Pe lângă faptul că aceste intervenții prea stăruitoare răpesc timpul prețios de lucru, multe din ele însă sunt interesante și chiar curioase atât în ce privește persoanele pentru cari se fac cât și în ce privește felul și persoanele de cari se fac.

La mormântul lui Take Ionescu

Parasitului de trei ani, oficial Duminecă la Sinela în memoria ilustrului bărbat de stat Take Ionescu, s'a transformat într-o grandioasă manifestare de pietate și omagiu luând parte mai multe sute de personalități ale vieții noastre publice din toate unghiurile țării în frunte cu d-nii N. Iorga, I. Maniu, M. Popovici, St. C. Pop, M. Cantacuzino, C. Xenă, Dumitrescu Brăila, Stelian Popescu, A. Filotti, P. Brătășanu, D. R. Ioanițescu etc. etc.

După terminarea serviciului divin au luat cuvântul în fața cripei preclui Marinescu Frasinet, d-nii Demetrescu-Brăila, C. Xenă, Stelian Popescu, A. Filotti, I. Măgură, M. Cantacuzino și prof. N. Iorga, evocând figura și opera marelui patriot dispărut.

După parastas întreaga asistență s'a dus în grupuri de s'au înscris în registrele Castelului Peleş, ca un omagiu de iubire față de Coroană.

La ora 1 a avut loc o masă de aproximativ 1000 persoane în saloanele otelului Caraiman, la care au luat cuvântul mai mulți oratori, între cari d-nii N. Iorga și Iuliu Maniu.

INFORMAȚIUNI

Audiență. D-l C. Argetoianu a fost primit ieri într-o audiență mai lungă de M. Sa Regele.

Gimnaziul „Horia” din Câmpeni. În vederea clădirii gimnaziului „Horia” din Câmpeni Munților apusei, comit. de zidire instituit în acest scop, a tipărit cu încuviințare ministerială, cărți poștale ilustrate cu chipul eroilor neamului nostru din 1784: Horea, Cloșca și Crișanu. Publicul este rugat a cumpăra asemenea ilustrate.

Baletul operel din Cluj la Brașov. Ziarele din Cernăuți, unde debutează actualmente maestrul de balet Ligeti cu prima balerină Vajda și cu toate elevele sale tinere, aduc mari elogii acestor reprezentații. „Glasul Bucovinei” scrie: Grupa Vajda ne-a arătat toate prestațiunile ei artistice iar publicul a gustat minute întregi această artă perfectă a dansului. Publicul aplauda cu freamete dorind să se repete baletul. „Czernovitzer Morgenblatt”: A urmat un balet și am văzut un adevărat balet, plin de viață, condus de maestrul Iosif Ligeti și de prima balerină Ila Vajda cu un mare elan.

La Brașov va debuta acest balet cu un program eschizat Sâmbătă seara, o singură dată, în sala Apollo, Arătându-se un deosebit interes față de locurile prime, publicul e rugat să-și asigure la timp biletele la agenția „Klingsor”.

Expoziție de lucru manual. Mâine, Miercuri, 24 iunie ora 11 a. m. va avea loc în saletele școlii primare de stat Nr. 1 „Andrei Mureșanu” din Brașov str. Cismarilor, deschiderea expoziției de lucru manual a școlilor primare de stat și confessionale române din orașul și județul Brașov. Expoziția va sta deschisă până la 30 iunie, când se vor decerna premiile oferite de comitetele școlare județean și comunal. Se poate vizita zilnic între orele 9—12 și 15—18. Intrarea gratuită. Atragem atențiunea publicului brașovean și din județ asupra acestei interesante expoziții, care reoligandeză progresul realizat de învățământul primar, românesc în epoca după unire.

Le festivalul de Duminecă al liceului „Andrei Șaguna” va colabora, precum aflăm cu plăcere, și d-soara *Hortenzia Saftu*, elevă la conservatorul din Cluj.

Reprezentarea Comp. dramatice P. Iteiu din București „Nazărăvânii și Ceopătrii” anunțată pe Miercuri în 24 iunie, a fost amânată, din motive neprevăzute, pe ziua de 15 iulie.

Reinhumarea rămășițelor pământești ale directorului V. Onițiu în cimitirul din Groaveri are loc mâine, Miercuri, la ora 7 seara.

Absolvenții liceului din Blaj, promoția anului 1910, sunt rugați să-și comunique de urgență adresele lor direcțiunei acestui liceu, pentru a li se da informațiuni asupra intrării colegiale, ce urmează a avea loc în acest an.

Repetiții generale ale corului jubilar. Astăzi, Marți, precis la ora 8 seara are loc ultima repetiție în sala liceului „Andrei Șaguna” cu acompaniement de orhestră.

Repetiție generală pentru Festival are loc *Vineri*, la ora 12 a. m. la care vor lua parte și membrii anunțați din jurul Brașovului.

Din nou se apelează la punctualitate. Să nu lipsească de la aceste ultime repetiții nici un membru!

Examenul pentru impegajii sau copiii pentru tribunalul și judecătoria de ocol Brașov are loc la 27 iunie ora 9 a. m. la tribunalul din Brașov. Amănunte la d-l primpreșed. al Tribunalului.

Serbarea Honterus a concetățenilor noștri sași va avea loc poimâine, Joi, în 25 l. c. Pezarea din fața Bisericii Negre la ora 7 1/2 dim. În caz de timp nefavorabil serbarea se amână pe Sâmbătă 27 iunie.

Serbare de an școlar. Direcțiunea liceului de fete „Principesa Elena” aduce la cunoștința onor. public brașovean că Miercuri 24 iunie a. c. va avea loc serbarea de fine de an, în sala teatrului „Apollo”, cu un program ales de coruri și cu o piesă teatrală. Inceputul la orele 11 a. m. Intrarea gratuită.

Inchirierea prăvăliilor orașului. Având în vedere, că localul secției economice a orașului Brașov nu e destul de încăpător, se publică, că licitația publică fixată pe 30 iunie a. c. relativ la închirierea prăvăliilor oraș., se va ține în sala mare a casei sfatului în Piața Libertății, în loc de secția economică. Brașov, la 13 iunie, 1925. *Consiliul orășenesc.* 564 1—2

Comunicație zilnică cu autotaxi la Zzin începând de azi, la Vățele începând din 1 iulie. Plecarea dela biroul de autotaxi, Strada Porții Nr. 16, unde se dau lămuriri mai amănunțite. 565 1—3

Ultime știri

SITUAȚIA POLITICĂ

Un mare proces de transformăriune politică la noi în țară

Partidul liberal înaintea unei crize fatale. O declarație importantă a unui fruntaș al opoziției.

București, 22. — Deși suntem în vacanță, totuși activitatea în lumea politică n'a încetat să fie vie. Se așteaptă publicarea programului de guvernământ al Partidului național și, în același timp, zvărcolirile ultime ale regimului, adică lansarea intrigilor și „loviturilor” d-lui Brătianu.

Situația judecată după însăși frământările ce apar tuturor (fiindcă serbătoririle la congrese județene, fie la Bacău, fie la Deva, sunt de fapt frământările unui regim în lichidare) — este următoarea:

Regimul Brătianu va fi gonit la toamnă și partidul liberal nu este pregătit să suporte o foarte grea epocă de opoziție. Cu toate afacerile îndrăznețe și cu toată favorizarea finanței liberale — grupul financiar al partidului trece o grea criză.

D-l Viștiță Brătianu este continuu agitat de cererile finanței sale. Pleacă în streinătate, condus numai de nevoile acestei finanțe.

De ceea ce se teme d-sa însă nu va scăpa. Soarta tuturor întreprinderilor liberale este legată de politica economică a viitorului guvern, care dacă va ocroti interesele statului va lovi deasine în cele liberale. Atunci se va vedea *incapacitatea* liberalilor de-a conduce cinstit și serios întreprinderi economice și industriale, când favoritismul de azi va înceta.

Se înțelege cu câtă dureroasă neliniște așteaptă grupul financiar al partidului liberal acțiunea de toamnă a opoziției.

Pentru a produce diversivni sau sciziuni în acțiunea unitară a opoziției, se fac străduinți supraomenești. De geaba însă.

Un fruntaș al opoziției ni-a declarat:

— Țara va asista în curând la desfășurarea unui proces de transformăriune politică cum nu și-a putut închipui. Partidul liberal are situația cea mai grea în acest proces: ori se va însănoșea printr'o radicală operație de ordin politic și social, ori va pieri; criza grea prin care va trece este aproape de neînvins.

Fațada strălucitoare de până azi va cădea, ca să se vadă dincolo de ea monstrul crizei mortale pentru acela cari au făcut *broasca din fabulă*. Vrând să înghiță tot, s'au extins atât în cât nu pot rezista chiar situațiilor create de ei înșiși.

Pietea ta prin tine, Israele!

Acesta e adevărul. În acest spirit trebuie să judecăm fanfaronada și frământarea *jalitului politic*, fiindcă după cum în viața practică lucrurile au succesiunea lor naturală, tot astfel și în cea politică.

Coresp.

Aviz. Biletele plasate pentru piesa „Mexicana”, ce trebuia să se dea la Teatrul Modern în ziua de 20 iunie 1925 ora 3 p. m. sunt valabile pentru reprezentanța cu piesa „Năbădăile amoroase”, ce se joacă la Teatrul Național azi, Marți 23 iunie ora 9 seara. D-l Alexandru Demetrescu artist dramatic preschimbă personal biletele dela matineu pentru seara la Teatrul Național.

Comedia „Năbădăile Amoroase”, care fusese anunțată pe Sâmbăta trecută, se joacă de către compania dramatică de sub conducerea d-lui Ioan Georgian dela Teatrul Popular din București. Biletele vândute sunt valabile pentru reprezentanța de azi.

La fondul „Gheorghe Dima” al mesei studenților „Virgil Onițiu” o mai contribuț d-l și d-na Dr. N. Ioaneș lei 200. Li se exprimă mulțumiri.

Intocmirea listelor de recrutare.

Pentru intocmirea listelor de recrutare a *contingentului 1927* și pentru formarea listelor de recensământ a contingentelor 1928 și 1929 se dispune conscrierea următorilor tineri, născuți aici precum și a tinerilor născuți în alte localități, domiciliuți cu părinții lor permanent aici:

Se conscriu: 1. tinerii amânați la ultima recrutare în luna Aprilie 1925 din cauza unor infirmități corporale ale tinerilor născuți la anii 1903, și 1904. 2. tinerii născuți în anii 1905, 1906,

și 1907, încă nerecrutați. Conscrierea se face la secția militară orășenească (Str. Porții 63) după suburbii, în zilele următoare, de fiecare dată dela 8—12 ore a. m.

1. La 22 iunie 1925 tinerii domiciliuți în *Schei*.
2. La 25 iunie 1925 tinerii domiciliuți în *centrul orașului*.
3. La 24 iunie 1925 tinerii domiciliuți în *Brașovu-văchi*.
4. La 25 iunie 1925 tinerii domiciliuți în *Blamăna*.
5. La 26 iunie 1925 tinerii domiciliuți în împrejurimi (Stupini-fabrica de ciment, Honterus, Noa, Dârste, Timișul de sus și de jos și Predeal), precum și eventual tinerii încă neconscriși din alte părți ale orașului.

Fiindcă toți tinerii trebuie conscriși, cari sunt născuți în anii sus înșirați, de aceea trebuie să se prezinte și toți funcționarii publici, precum și cei dela Administrația financiară, Tribunal, Căile ferate, Poșta etc. etc. fără deosebire, că sunt ei de prezent acasă, sau nu.

Cei absenți sau eventual încorporați trebuie să reprezentați prin părinții sau rudele lor.

Documente, în special extras de naștere, trebuie să le aducă fiecare cu sine.

Acci tineri resp. rudenile lor, cari neglijează de a face anunțările la termenele fixate, vor fi pedepsiți — în sensul legii și regulamentului de recrutare.

Brașov, la 5 iunie 1925.

Consiliul orășenesc.

Un ziar cinstit românesc este o comoară pentru casa fiecărui Român.

Redactor responsabil IOAN BROȚEA

GHETE DE SPORT

GHETE PENTRU FOOTBAL

cu prețuri reduse

IPSEN

517 6—6

Strada Vămiei 36.